

Наталя Пашко

Білотка альпійська

(едельвейс, шовкова косиця)

Leontopodium alpinum Cass

Білотка альпійська – багаторічна трав'яниста рослина родини айстрових заввишки 3–25 см. Росте вона в Карпатах на висоті приблизно 1 700 м над рівнем моря у щілинах вапнякових скель та на кам'яних розсипах. Лише у важкодоступних місцях збереглась незначна кількість особин. Охороняється у Карпатському національному природному парку та в пам'ятці природи Скелі Близниці.

Рослина належить до категорії видів, котрі знаходяться під загрозою зникнення через збирання людиною і збереження яких є малоймовірним, якщо продовжиться згубна дія чинників, що впливають на їх стан.

Легенди гір

Едельвейс альпійський вважається квіткою мужності і вірності. Багато легенд можна почути про неї в Карпатах. Старші люди розповідають, що шовкова косиця – так лагідно називають тут білотку альпійську – росте

високо в горах, куди важко дістатись людям. Цю рослину може знайти лише смілива, спритна і сильна людина, тому що охороняють шовкову косицю міфічні красуні. Кожного, хто намагається зірвати едельвейс, вони штовхають у прірву.

Особливою популярністю білотка альпійська користується у туристів і альпіністів. Більшість з них бажають заволодіти цією рідкісною рослиною на згадку про здійснені походи. Це призводить до винищення останніх екземплярів цієї легендарної рослини в природі.

Білотка... на грядці?

Ви можете виростити білотку альпійську на кам'янистій гірці. Для цього потрібні лише насіння, бажання і трішки терпіння. Насіння можна придбати в насінневих магазинах. Насіння має високу схожість – біля 80 % і довго її зберігає. Отож, нехай вас не турбують його дрібні розміри: сіяти потрібно негусто і загортати – неглибоко. Ґрунтосуміш може складатись із рівних частин перегною, листової землі і піску – головне, щоб вона була легкою, пухкою. Сходи з'являться дружно на 7–10-й день, якщо ящик з посівами поставити в кімнаті у затемнене місце і накрити поліетиленовою плівкою для збереження вологи. Якщо сходи загущені, сіянці бажано розсадити в ящики, а влітку – на постійне місце, яке повинно бути сонячним і відкритим. Дуже важливо, щоб ґрунт був водопроникним, бо білотка не витримує застою води. Цвісти вона починає з другого року життя з червня по серпень. Рослини розвиваються на тому самому місці 2–3 роки, потім їх треба пересадити на нову ділянку, де вони знову починають цвісти. Успіхів вам!

* (Від ред.) Наукова назва білотки альпійської походить від грецької мови і перекладається як "левова нога". Придивіться, її срібляста квітка і справді схожа на волохатеньку лапку. Французам квітка нагадує "зірку полонин", італійцям – "квітку скель". Едельвейсом цю рослину назвали тірольці